

**UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA**

DIPLOMSKO DELO

SARA GLAVAN

**UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA**

DIPLOMSKO DELO

**ANALIZA SOCIALNOEKONOMSKEGA STANJA IN
RAZVOJNIH MOŽNOSTI OBČINE IG**

Ljubljana, avgust 2010

SARA GLAVAN

IZJAVA

Študentka Sara Glavan izjavljam, da sem avtorica tega diplomskega dela, ki sem ga napisala pod mentorstvom dr. Irene Ograjenšek, in da dovolim njegovo objavo na fakultetnih spletnih straneh.

V Ljubljani, dne 20. avgust 2010

Podpis: _____

KAZALO

UVOD.....	1
1 LOKALNA SAMOUPRAVA IN OBČINE.....	2
1.1 LOKALNA SAMOUPRAVA	2
1.1.1. <i>Opredelitev pojma lokalna skupnost.....</i>	2
1.1.2 <i>Opredelitev pojma lokalna samouprava.....</i>	2
1.1.3 <i>Cilji lokalne samouprave.....</i>	3
1.1.4 <i>Značilnosti lokalne samouprave</i>	3
1.2 OBČINE	4
1.2.1 <i>Opredelitev občine.....</i>	4
1.2.2 <i>Naloge občine.....</i>	4
2 PREDSTAVITEV OSREDNJESLOVENSKE REGIJE IN OBČINE IG	5
2.1 PREDSTAVITEV OSREDNJESLOVENSKE REGIJE	5
2.1.1 <i>Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije</i>	6
2.2 PREDSTAVITEV OBČINE IG.....	6
2.2.1 <i>Osnovni podatki.....</i>	6
2.2.2 <i>Kratka zgodovina Iga</i>	7
3 ANALIZA SOCIALNOEKONOMSKEGA STANJA OBČINE IG.....	8
3.1 DEMOGRAFSKO OKOLJE.....	8
3.1.1 <i>Prebivalstvo po starostnih skupinah.....</i>	8
3.1.2 <i>Gibanje prebivalstva.....</i>	9
3.2 SOCIALNO OKOLJE	10
3.2.1 <i>Trg dela</i>	10
3.2.2 <i>Izobrazba</i>	13
3.2.3 <i>Zdravstvo in socialna zaščita.....</i>	14
3.3 EKONOMSKO OKOLJE.....	15
3.3.1 <i>Poslovni subjekti.....</i>	15
3.3.2 <i>Kazalci poslovanja poslovnih subjektov.....</i>	15
3.3.3 <i>Ekonomska moč prebivalstva.....</i>	17
3.3.4 <i>Kmetijstvo</i>	18
3.3.5 <i>Turizem</i>	20
3.4 OKOLJE IN PROSTOR	20
3.4.1 <i>Področje varstva okolja.....</i>	20
3.4.2 <i>Področje infrastrukture</i>	21
3.5 SWOT ANALIZA SOCIALNOEKONOMSKEGA STANJA V OBČINI IG	22
4 PREDLOGI RAZVOJA OBČINE IG.....	23
SKLEP	24
LITERATURA IN VIRI.....	26
PRILOGE	

KAZALO SLIK

<i>SLIKA 1: POVPREČNA MESEČNA BRUTO PLAČA LETA 2009</i>	<i>12</i>
<i>SLIKA 2: STOPNJA REGISTRIRANE BREZPOSELNOSTI OD LETA 2003 DO LETA 2009.....</i>	<i>12</i>
<i>SLIKA 3: DRUŽINSKE KMETIJE PO TIPU KMETOVANJA V OBČINI IG LETA 2000</i>	<i>19</i>

KAZALO TABEL

<i>TABELA 1: PREBIVALSTVO PO STAROSTNIH SKUPINAH V OBČINI IG, OSREDNJSLOVENSKI REGIJI IN SLOVENJI V SREDINI LETA 2003 IN 2009</i>	<i>9</i>
<i>TABELA 2: GOSTOTA NASELJENOSTI IN VELIKOST PREUČEVANIH OBČIN</i>	<i>9</i>
<i>TABELA 3: NARAVNO GIBANJE V OBČINI IG V LETIH 1998 DO 2008.....</i>	<i>10</i>
<i>TABELA 4: MEDOBČINSKI DELOVNI MIGRANTI PO OBČINI PREBIVALIŠČA, DELEŽ DELOVNO AKTIVNEGA PREBIVALSTVA IN INDEKS DELOVNE MIGRACIJE OD LETA 2002 DO 2008</i>	<i>11</i>
<i>TABELA 5: ŠTEVILO VPISANIH ŠTUDENTOV IN ŠTEVILO DIPLOMANTOV ZA IZBRANE OBČINE V OSREDNJSLOVENSKI REGIJI V LETU 2004 IN 2008</i>	<i>14</i>
<i>TABELA 6: PRODUKTIVNOST V OBRAVNAVANIH OBČINAH, OSREDNJSLOVENSKI REGIJI IN SLOVENJI V LETU 2006 IN 2007</i>	<i>17</i>
<i>TABELA 7: BRUTO OSNOVA ZA DOHODNINO NA PREBIVALCA V LETU 2005 IN 2006.....</i>	<i>18</i>
<i>TABELA 8: GOSPODARJI NA DRUŽINSKIH KMETIJAH PO STAROSTNIH SKUPINAH GOSPODARJEV V LETU 2000</i>	<i>19</i>
<i>TABELA 9: DOLŽINE CEST V KILOMETRIH PO KATEGORJI V OBČINI IG LETA 2007</i>	<i>21</i>
<i>TABELA 10: SWOT MATRIKA OBČINE IG.....</i>	<i>22</i>

UVOD

Občina Ig je nastala leta 1994 in spada v Osrednjeslovensko regijo, ki je največja in najbolj razvita regija v Sloveniji. Ker tudi sama živim v občini Ig, sem se odločila, da analiziram socialnoekonomsko stanje v omenjeni občini.

Namen diplomskega dela je analizirati socialnoekonomsko stanje občine na osnovi statističnih in kvalitativnih sekundarnih podatkov ter jo primerjati s sosednjimi občinami, Slovenijo in Osrednjeslovensko regijo. Na osnovi izbranih relevantnih kazalcev pa podati predloge za nadaljnji razvoj ter prikazati SWOT matriko občine Ig.

Cilj diplomskega dela je na osnovi opravljenih analiz podati okvirne predloge za nadaljnji razvoj občine Ig.

Diplomsko delo je razdeljeno na štiri vsebinske dele. Prvi del je teoretičen, saj v njem opredeljujem pojma lokalna samouprava in lokalna skupnost ter cilje in značilnosti lokalne samouprave. V drugem sklopu prvega dela opredeljujem občino in njene naloge.

V drugem delu predstavljam Osrednjeslovensko regijo ter občino Ig. Predstavljam tudi regionalno razvojno agencijo Ljubljanske urbane regije, ki je odgovorna za razvoj občin v Osrednjeslovenski regiji. Predstavitev občine Ig zajema osnovne podatke občine in kratek pregled njene zgodovine.

V tretjem delu je prikazana analiza socialnoekonomskega stanje občine Ig. Analiza obsega demografsko, socialno in ekonomsko okolje ter stanje okolja ter prostora v občini. Analizirane podatke večinoma primerjam s povprečjem Osrednjeslovenske regije, Slovenije in s sosednjimi občinami, razen Ljubljane. Mestno občino Ljubljana sem iz primerjave izločila, saj je najrazvitejša občina v državi. Na področju demografskega okolja prikazujem prebivalstvo po starostnih skupinah in gibanje prebivalstva. Analiza socialnega okolja vključuje analizo trga dela, izobraževanja ter zdravstva in socialne zaščite. V okviru ekonomskega okolja preučujem poslovne subjekte, kazalce poslovanja poslovnih subjektov, ekonomsko moč prebivalstva ter kmetijstvo in turizem. Pri analizi okolja in prostora preučujem področje varstva okolja in infrastrukture. Po končani analizi podajam SWOT matriko, kjer prikazujem prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti za občino Ig.

V četrtem delu predlagam predloge za nadaljnji razvoj občine Ig na podlagi rezultatov analiz, Razvojnega programa Ljubljanske urbane regije ter Odloka o strategiji prostorskega razvoja občine Ig.

1 LOKALNA SAMOUPRAVA IN OBČINE

1.1 LOKALNA SAMOUPRAVA

1.1.1. Opredelitev pojma lokalna skupnost

Lokalna skupnost je družbena skupnost na določenem območju enega ali več med seboj povezanih naselij. Gre za naravno življenjsko skupnost, ki je nastala z naselitvijo na določenem območju. Lokalne skupnosti se med seboj razlikujejo po velikosti in številu prebivalcev, saj imajo naravo lokalne skupnosti tako manjša naselja ali skupine naselij kot tudi velika mesta in celo vele mesta (Vlaj, 2006, str. 17).

Lokalna skupnost kot sociološki pojav obstaja ne glede na to, ali ji država prizna pravno subjektiviteto in samoupravo ali ne (Šmidovnik, 1995, str. 17).

1.1.2 Opredelitev pojma lokalna samouprava

Lokalna samouprava je oblika samostojnega urejanja in reševanja življenjskih potreb prebivalstva v določenih, praviloma ožjih krajevnih okvirih in na organiziran, vendar neoblasten način (Vlaj, 2006, str. 15-16).

Temelj pojma lokalne samouprave je v samoupravnosti. Osnovni konstitutivni elementi institucije lokalne samouprave so naslednji elementi samoupravnosti (Šmidovnik, 1995, str. 29)

- teritorialni – pomeni, da so lokalne skupnosti ustanovljene kot subjekti lokalne samouprave, za določeno območje, ožje od države na primer občine, pokrajine...
- funkcionalni – kar pomeni, da se tem skupnostim prizna delovno področje nalog, lokalnega ali regionalnega pomena, ki izražajo interese njihovih prebivalcev;
- organizacijski – te naloge opravljajo člani lokalne skupnosti samostojno z lastno odgovornostjo, neposredno ali po izvoljenih organih;
- materialno finančni – lokalna skupnost ima lastna materialna in finančna sredstva za opravljanje svojih nalog;
- pravni element samoupravnosti – lokalna skupnost ima (lastnost) status pravne osebe, kar pomeni, da samostojno nastopa v poslovno-pravnem prometu.

Obstaja toliko opredelitev pojma lokalne samouprave, kot je avtorjev, kar je odvisno od njihove strokovne in poklicne usmerjenosti (Vlaj, 2006, str. 15). Opredelimo jo lahko tudi kot pravico lokalnih skupnosti (oziroma prebivalcev lokalnih skupnosti), da samostojno, brez vmešavanja državnih oblasti, urejajo določen del javnih zadev (Virant, 2004, str. 162).

1.1.3 Cilji lokalne samouprave

Cilji uvedbe lokalne samouprave v RS so zlasti (Vlaj, 2006, str. 13):

- kakovostnejše življenje ljudi v lokalnih skupnostih;
- enakomernejši razvoj vse skupnosti (z uresničevanjem načel subsidiarnosti in decentralizacije);
- soodločanje ljudi (demokratske lokalne volitve, referendum, zbori občanov, državljanska iniciativa, nove oblike – ad-hoc odbori, organizacije civilne družbe, civilna iniciativa, tele-center, participacija z uporabo sodobne informacijske tehnologije idr.);
- racionalna in učinkovita lokalna uprava;
- uveljavitev lokalne samouprave kot bistvenega elementa parlamentarne demokracije;
- ponovna ugotovitev in uveljavitev identitete (klasične) občine in drugih oblik lokalne samouprave;
- uvedba pokrajin kot druge ravni lokalne samouprave;
- primerljivost z evropskimi standardi in načeli.

Ti cilji so aktualni tudi danes, nadgraditi pa jih je treba še z aktualnimi poudarki Sveta Evrope na področju lokalne in regionalne demokracije (Vlaj, 2006, str. 13).

1.1.4 Značilnosti lokalne samouprave

Značilnosti lokalne samouprave po Grafenauerju (2000, str. 38) so:

- predstavlja način upravljanja (samostojnega, neodvisnega odločanja) skupnih družbenih (javnih) zadev;
- dogaja se v lokalnih skupnosti (enoti);
- njen bistven element je, da prebivalci lokalne skupnosti sami volijo svoje predstavnike;
- samoupravna lokalna skupnost ima svoje pristojnosti, s katerimi lahko vpliva na življenje in razvoj lokalne skupnosti;
- lokalna samouprava ima prav;
- ni status, ki je opredeljen z državnimi predpisi in vključuje tudi osebe javnega prava.

Lokalna samouprava se ukvarja z lokalnimi zadevami, kot so socialno, zdravstveno, izobraževalno, gospodarsko in komunalno področje. Glavna naloga lokalne skupnosti je, da na teh področjih nudi občanom ustrezne storitve, ki naj zagotavljajo splošne pogoje za življenje in delo ljudi v lokalni skupnosti (Grad, 1988, str. 15).

1.2 OBČINE

1.2.1 Opredelitev občine

Zakon o lokalni samoupravi v 1. členu določa, da je občina temeljna samoupravna lokalna skupnost. V ustavi Republike Slovenije je v 139. členu zapisano, da območje občine obsega naselje ali več naselij, ki so povezana s skupnimi potrebami in interesi prebivalcev. Ustanovitev občine se ureja z zakonom po prej opravljenem referendumu, s katerim se ugotovi volja prebivalcev na določenem območju.

Občina mora imeti po zakonu o lokalni samoupravi po 13. a členu ob ustanovitvi najmanj 5000 prebivalcev. Zakon izjemoma dopušča ustanovitev občine, ki ima manj kot 5000 prebivalcev, vendar ne manj kot 2000. Izjeme so nastale zaradi geografskih, obmejnih, narodnostnih, zgodovinskih ali gospodarskih razlogov.

1.2.2 Naloge občine

Občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev opravlja naslednje naloge (ZLS, 21. člen):

- **upravlja** občinsko premoženje;
- **omogoča pogoje** za gospodarski razvoj občine in v skladu z zakonom upravlja naloge s področja gostinstva, turizma in kmetijstva;
- **ustvarja pogoje:**
 - za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj;
 - za izobraževanje odraslih, ki je pomembno za razvoj občine in za kvaliteto življenja njenih prebivalcev;
- **ureja, upravlja in skrbi** za lokalne javne službe v okviru svojih pristojnosti;
- **načrtuje** prostorski razvoj, v skladu z zakonom opravlja naloge na področju posegov v prostor in graditve objektov ter zagotavlja javno službo gospodarjenja s stavbnimi zemljišči;
- **pospešuje:**
 - službe socialnega skrbstva za predšolsko varstvo, osnovno varstvo otroka in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele;
 - vzgojno izobraževalno, informacijsko, dokumentacijsko, društveno in drugo dejavnost na svojem območju;
 - razvoj športa in rekreacije;
 - kulturno-umetniško ustvarjalnost, omogoča dostopnost do kulturnih programov, zagotavlja splošno-izobraževalno knjižnično dejavnost ter v skladu z zakonom skrbi za kulturno dediščino na svojem območju;
- **skrbi za:**
 - za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravlja druge dejavnosti varstva okolja;

- za požarno varnost in organizira reševalno pomoč;
- **ureja in vzdržuje** vodovodne in energetske komunalne objekte;
- **gradi, vzdržuje in ureja** lokalne javne ceste, javne poti, rekreacijske in druge javne površine v skladu z zakonom ureja promet v občini ter opravlja naloge občinskega redarstva;
- **opravlja nadzor** nad krajevnimi prireditvami;
- **organizira:**
 - komunalno - redarstveno službo in skrbi za red v občini;
 - pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč;
 - opravljanje pokopališke in pogrebne službe;
 - občinsko upravo;
- **določa** prekrške in denarne kazni za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine in opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno;
- **sprejema statut** občine in druge splošne akte;
- **ureja** druge lokalne zadeve javnega pomena.

Občina pridobiva in obdeluje podatke, ki jih potrebuje za opravljanje nalog, opravlja pa tudi statistično, evidenčno in analitično funkcijo za svoje potrebe. Gre za naslednje osebne podatke posameznika, ki so: enotna matična številka občana, osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, datum in kraj rojstva oziroma smrti, podatke o osebnih vozilih, podatke o nepremičninah ter druge osebne podatke v skladu z zakonom. Pri varstvu, obdelovanju in hrambi podatkov mora občina ravnati v skladu z zakoni, ki urejajo to področje (Zakon o lokalni samoupravi, 21. a člen).

2 PREDSTAVITEV OSREDNJESLOVENSKE REGIJE IN OBČINE IG

2.1 PREDSTAVITEV OSREDNJESLOVENSKE REGIJE

Osrednjeslovenska regija leži v osrednjem delu države in vključuje 26 občin. Površinsko je druga največja regija in obsega 2.555 km². Po številu prebivalstva je največja in po gostoti prebivalstva najgostejše naseljena. Leta 2008 je bilo v Osrednjeslovenski regiji 521.965 prebivalcev.

Poleg ugodne lege sta njeni pomembni prednosti tudi dobra prometna povezanost v vseh smereh, ter dejstvo, da se v tej regiji nahaja glavno mesto države. Ta gospodarsko najbolj razvita regija je v letu 2007 ustvarila 24-krat večji BDP kot Zasavska regija ali dobro tretjino celotnega slovenskega BDP, od tega kar tri četrtine v storitvenih dejavnostih (Slovenske regije v številkah 2010, str. 50). Ima pestro gospodarsko strukturo in je največja po številu gospodarskih družb in po številu zaposlenih. V letu 2008 je bilo 49.653 podjetij oziroma

32,6 %, kar pomeni, da je imela največji delež med vsemi slovenskimi podjetji. Vodilna je bila tudi po ustvarjalnem dohodku, ki je dosegal 44,3 %.

Na delo v Osrednjeslovensko regijo prihaja veliko dnevnih migrantov, predvsem iz Kranja, Trbovelj, Novega mesta, Kopra in Celja. O tem govori tudi dejstvo, da je bilo leta 2008 v regiji 281.182 delovno aktivnih prebivalcev, kar je precej več od števila zaposlenih v regiji. Število zaposlenih leta 2008 v tej regiji je bilo 261.015. Stopnja registrirane brezposelnosti v letu 2008 je bila 5% oziroma 12.153 prebivalcev.

V letu 2008 je bilo 17% prebivalcev v starostni skupini 25–64 let vključenih v različne izobraževalne programe, kot so redni šolski programi, tečaji, seminarji, krožki, itd. V primerjavi z drugimi regijami je Osrednjeslovenska regija predstavljala največji delež.

Ta regija je pomembna zaradi razvojno-raziskovalne dejavnosti tako glede obsega bruto domačih izdatkov, namenjenih za to dejavnost, kot tudi glede števila zaposlenih v tej dejavnosti (Slovenske regije v številkah 2010, str. 50).

2.1.1 Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije

Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije je bila ustanovljena 26. januarja 2001 z Odlokom o ustanovitvi. Ustanovitelj agencije oziroma javnega zavoda je Mestna občina Ljubljana.

Ljubljanska urbana regija je osrednjeslovenska statistična regija in ena od dvanajstih slovenskih regij. Naloge Regionalne razvojne agencije Ljubljanske urbane regije je povezati 26 občin v složno celoto, ki bo temeljila na spoštovanju posamezne enote in prepletanju medsebojnih poslovnih in osebnih odnosov, kar bo izboljšalo kakovost življenja nam in tudi našim potomcem. Zagotavljajo prepoznavne in kakovostne projekte s področja regionalnega razvoja in potrebne informacije za njihovo učinkovito izvedbo v našem vsakdanjem življenju (Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije, 2010).

2.2 PREDSTAVITEV OBČINE IG

2.2.1 Osnovni podatki

Občina Ig obsega 98,9 km² površine, delno po Ljubljanskem barju in delno po hribovju. Občina meji na štiri občine: Ljubljana, Škofljica, Velike Lašče in Brezovica.

Ima 23 vaških skupnosti in združuje 25 naselij. Leta 2009 je bilo v občini 6.540 prebivalcev. Od tega je 3.312 moških in 3.228 žensk. Središče občine predstavlja Ig, z močnim izvirom Ižice sredi vasi, ki se imenuje Studenec.

V Prilogi 1, Slika 1 je prikazan grb občine Ig, ki predstavlja znamenitosti Ljubljanskega barja. Grb vsebuje dva močvirska tulipana (lat. *fritillaria meleagris*), ki sta zaščiteni po Uredbi o zavarovalnih prosto živečih rastlinskih vrstah. V sredini med močvirskima tulipanoma raste trstika (lat. *phragmites communis*) v zlati storžasti cvet. V spodnjem zelenem polju plava čopasti ponirek (lat. *podoceps nigricollis*) v beli in črni barvi.

Priloga 1, Slika 2 prikazuje zastavo občine, ki je bele in zelene barve, z atributom iz občinskega grba. V srednjem zelenem polju zastave se nahaja črno-beli čopasti ponirek.

2.2.2 Kratka zgodovina Iga

Ig je bil prvič omenjen pred 750 leti, vendar je zgodovina teh krajev veliko daljša. Pred 6.000 leti so na področju Barja živeli koliščarji (mostiščarji). Arheološke najdbe, ki pričajo o zgodovini koliščarske kulture so drevaki, glinena črno žgana in fino zglajena posoda, ki je okrašena z vrezji. Na posodi je bila upodobljena ženska, oblečena v laneno obleko. Posoda je bila imenovana kot ženski idol. Najdba je iz leta 2000 pred našim štetjem in je bila najdena leta 1876 na t.i. Dežmanovem kolišču blizu Iga. Dežmanova kolišča pomenijo vrh koliščarske kulture.

Okoli 400 pred našim štetjem so se na to območje naselili Kelti. Zaradi pomanjkanja podatkov je težko določiti, katero keltsko pleme je živelo na tem območju.

V cerkvi svetega Mihaela v Iški vasi je ohranjenih nekaj rimskih nagrobnikov iz časa Rimljanov, del spomenikov je vzdanih v stene ljubljanske stolnice. Čeprav je področje Rimljanov na območju Iga dokaj neraziskano, je bilo na področju Iga, Staj, Iške vasi, Matene, Tomišlja, Strahomerja in Golega najdenih preko 100 rimskih nagrobnih spomenikov. Spomeniki izvirajo iz prvih treh stoletij našega štetja. Iz rimskih nagrobnikov se da razbrati, da so se njegovi prebivalci ukvarjali pretežno s kamnoseštvom, kovaštvom, železarstvom, živinorejo in gozdarstvom. Nekaj posebnega je rimski nagrobnik iz 1. st. n. št. imenovan Stari dedec, ki leži med Stajami in Kotom. Tu je tekla rimska vaška cesta in je eden redkih takih spomenikov v Evropi.

Leta 1827 je bila na pobudo Franca I. zgrajena cesta, ki je povezovala Ig z Ljubljano. Prva omemba imena Ig je zapisana v daljne leto 1249.

Na griču Pungart leži izanski grad, ki je prvič omenjen že leta 1436. Grad je bil last grofov Speinheimov, Engelshausov, kasneje grofov Auerspergov, ki so v letu pomladi narodov, 21. marca 1848 doživeli napad 300 upornih izanskih kmetov. Ti so grad oplenili in zažgali. Na ta dan občina praznuje svoj občinski praznik. Danes je grad Zavod za prestajanje kazni zapora za ženske.

Področje ob ribnikih v dolini Drage, ki so nastali z zaježitvijo Draščice in potoka pod vasjo Dobravica, je bilo leta 1986 razglašeno za naravni spomenik in nudi življenjski prostor številnim vodnim in močvirskim rastlinam ter redkim pticam. Pogosto tu srečamo čopastega ponirka, ki je našel svoje mesto v občinskem grbu. Vseh ribnikov je sedem in vsak ima svoje ime.

3 ANALIZA SOCIALNOEKONOMSKEGA STANJA OBČINE IG

3.1 DEMOGRAFSKO OKOLJE

3.1.1 Prebivalstvo po starostnih skupinah

V statističnih informacijah sem zasledila, da je bila povprečna starost prebivalca 30. 6. 2009 v občini Ig 39,4 let, kar je pod povprečjem Osrednjeslovenske regije, ki znaša 40,6 let in Slovenije, ki znaša 41,4 let. Najvišja povprečna starost prebivalca je bila v občini Velike Lašče in znaša 40,9 let, najnižja pa v občini Škofljica, kjer je 38,6 let (Priloga 2, Tabela 1).

Iz Tabele 1 je razvidno, da je bil indeks staranja v občini Ig v letu 2009 89, in je v primerjavi z indeksom Osrednjeslovenske regije, ki je znašal 108,69 in indeksom Slovenije, ki je znašal 117,99, nižji. To pomeni, da je v letu 2009 v občini Ig na 100 mladih prebivalcev, prišlo v povprečju 89 starih. V primerjavi s sosednjimi občinami je indeks staranja najvišji v občini Velike Lašče (108,9) in najnižji v občini Škofljica (72,8). Pove pa tudi, da se povprečna starost prebivalcev obravnavanih občin dviga v povprečju počasneje kot v celotni Sloveniji.

Leta 2009 glede na leto 2003 je bil delež starega prebivalstva v občini Ig večji za 1,01 odstotne točke. Delež starega prebivalstva se je leta 2009 glede na leto 2003 povečalo tudi v Osrednjeslovenski regiji za 1,12 odstotne točke in v Sloveniji za 1,61 odstotne točke.

Odstotek mladega prebivalstva se je leta 2009 glede na leto 2003 v preučevani občini, zmanjšalo za 1,29 odstotne točke, v Osrednjeslovenski regiji za 0,66 odstotne točke in v Sloveniji za 0,82 odstotne točke.

Z vidika širšega družbenega vidika je staranje neugodno, ker upočasnjuje gospodarsko rast. Neugodno vpliva na obnavljanje prebivalstva ter povečuje potrebe po zdravstveni in socialni oskrbi (Špes, 2008, str. 56).

Tabela 1: Prebivalstvo po starostnih skupinah v občini Ig, Osrednjeslovenski regiji in Sloveniji v sredini leta 2003 in 2009

	2003			2009		
Starostne skupine	Ig	Osrednjeslovenska regija	Slovenija	Ig	Osrednjeslovenska regija	Slovenija
0-14 let	822	74.140	294.848	988	76.579	285.509
15-64 let	4.031	347.421	1.404.782	4.673	366.826	1.419.966
65 + let	689	72.556	297.143	879	83.231	336.860
SKUPAJ	5.542	494.117	1.996.773	6.540	526.636	2.042.335
Delež starega prebivalstva v odstotkih	12,43	14,68	14,88	13,44	15,80	16,49
Delež mladega prebivalstva v odstotkih	72,74	70,31	70,35	71,45	69,65	69,53
Indeks staranja	83,82	97,86	100,78	89	108,69	117,99

Vir: SI-STAT podatkovni portal, 2010.

3.1.2 Gibanje prebivalstva

V občini Ig je na dan 30. junija 2009 živel 6.540 prebivalcev, od tega je 3.312 moških in 3.228 žensk, kar predstavlja 1,24 odstotkov prebivalcev Osrednjeslovenske regije in 0,23 odstotkov prebivalcev Slovenije. Iz Tabele 2 v Prilogi 2 je razvidno, da je v preučevanem obdobju število prebivalcev v občini Ig vsa leta naraščalo.

Gostota poselitve kaže, kakšno je razmerje med skupnim številom prebivalstva določenega območja in njegovo površino. Visoka gostota prebivalstva negativno vpliva na sonaravni razvoj zaradi povečane izrabe naravnih virov in nosilne zmogljivosti okolja, večje potrebe po zaposlitvi, infrastrukturi ter po reševanju stanovanjske in socialne problematike (Vintar, 2003, str. 60). Gostota poselitve v občini Ig je leta 2008 znašala 65 prebivalcev na km² in je v primerjavi s slovenskim povprečjem, ki znaša 100 prebivalcev na km², manj gosto naseljena. Najvišjo gostoto naseljenosti ima občina Škofljica (194), vendar pa je po velikosti najmanjša (40 km²) med obravnavanimi občinami. Največja občina po površini je občina Velike Lašče (103 km²). V njej živi najmanj prebivalcev na km².

Tabela 2: Gostota naseljenosti in velikost preučevanih občin

Občine	Gostota naseljenosti	Velikost v km ²
Ig	65	99
Brezovica	116	91
Škofljica	194	40
Velike Lašče	40	103

Vir: Občine v številkah, 2010.

Iz Tabele 3 je razvidno, da je imela občina Ig v letih 1998 in 2001 negativni naravni prirast, ki je znašal -9 oziroma -7. Negativni naravni prirast za leto 1998 pomeni, da se je rodilo 9 prebivalcev manj, kot jih je umrlo, oziroma, da je leta 2007 umrlo 7 prebivalcev več, kot se jih je rodilo. Vzrok za negativen naravni prirast lahko pripisujem nizki nataliteti, saj se je v letu 1998 na 1000 prebivalcev rodilo 7,6 živorojenih otrok, kar je za 1,4 otroka na 1000 prebivalcev manj kot znaša slovensko povprečje. V ostalih preučevanih obdobjih je imela občina pozitiven naravni prirast. V letu 2008 je imela najvišji skupni prirast, kar pomeni, da je posledica visok skupni selitveni prirast in pozitiven naravni prirast.

Tabela 3: Naravno gibanje v občini Ig v letih 1998 do 2008

Leto	Živorajeni	Živorajeni na 1000 prebivalcev		Umrli	Naravni prirast	Skupni prirast
		Ig	Slovenija			
1998	38	7,6	9,0	47	-9	133
1999	50	9,7	8,8	38	12	134
2000	55	10,4	9,1	46	9	61
2001	47	8,8	8,8	54	-7	103
2002	46	8,4	8,8	38	8	99
2003	47	8,5	8,7	37	10	132
2004	52	9,2	9,0	32	20	76
2005	61	10,5	9,1	46	15	135
2006	76	13,0	9,4	50	26	106
2007	71	11,8	9,8	39	32	108
2008	87	13,8	10,8	35	52	266

Vir: SI-STAT podatkovni portal, 2010.

3.2 SOCIALNO OKOLJE

3.2.1 Trg dela

Delovno aktivno prebivalstvo

Delovno aktivno prebivalstvo (brez kmetov) po občini (upravni enoti, statistični regiji) prebivališča so osebe, ki imajo prijavljeno prebivališče v določeni občini (upravni enoti, statistični regiji), ne glede na to, v kateri občini so zaposlen (Statistične informacije, trg dela, 2009, str. 20). Večina prebivalcev občine Ig je zaposlena v Ljubljani ter v drugih občinah. Manjši delež prebivalcev pa je zaposlenih v podjetjih na območju občine.

Iz Tabele 4 je razvidno, da je delež delovno aktivnega prebivalstva, katerih delovno mesto je v občini prebivališča, od leta 2002 pa do leta 2005 padal. Leta 2005 je bil delež delovno aktivnega prebivalstva najnižji 19,2 odstotka, nato pa se je leta 2008 zvišal na 21,2. V

Sloveniji je delež delovno aktivnega prebivalstva v preučevanem obdobju padal, kar je posledica večanja starejšega prebivalstva.

Medobčinski delovni migranti po občini prebivališča je delovno aktivno prebivalstvo (brez kmetov), ki imajo prijavljeno prebivališče (stalno ali začasno) v določeni občini, njihovo delovno mesto pa je v kateri koli drugi občini (Metodološka pojasnila, trg dela, 2010). Ta vrsta delovnih migrantov od leta 2002 do leta 2008 zaradi boljših prometnih povezav ter bližine glavnega mesta narašča.

Indeks delovne migracije je kazalnik, ki za določeno teritorialno enoto (občino, upravno enoto, statistično regino) povezuje število delovnih mest s številom zaposlenih prebivalcev (glede na prebivališče). Meri samo delovne migracije med posameznimi teritorialnimi enotami, ne upošteva pa vseh notranjih delovnih migracij v okviru opazovane teritorialne enote (Metodološka pojasnila v področju trg dela, 2010). V občini Ig je indeks delovne migracije leta 2008 znašal 48,1, kar pomeni, da je občina uvrščena med pretežno bivalne občine. Iz Tabele 2 v Prilogi 3 je razvidno, da se občina Škofljica in Brezovica prav tako uvrščata med pretežno bivalne občine. Občina Velike Lašče pa spada med izrazito bivalne občine, saj je bil indeks delovne migracije v letu 2008 31,5.

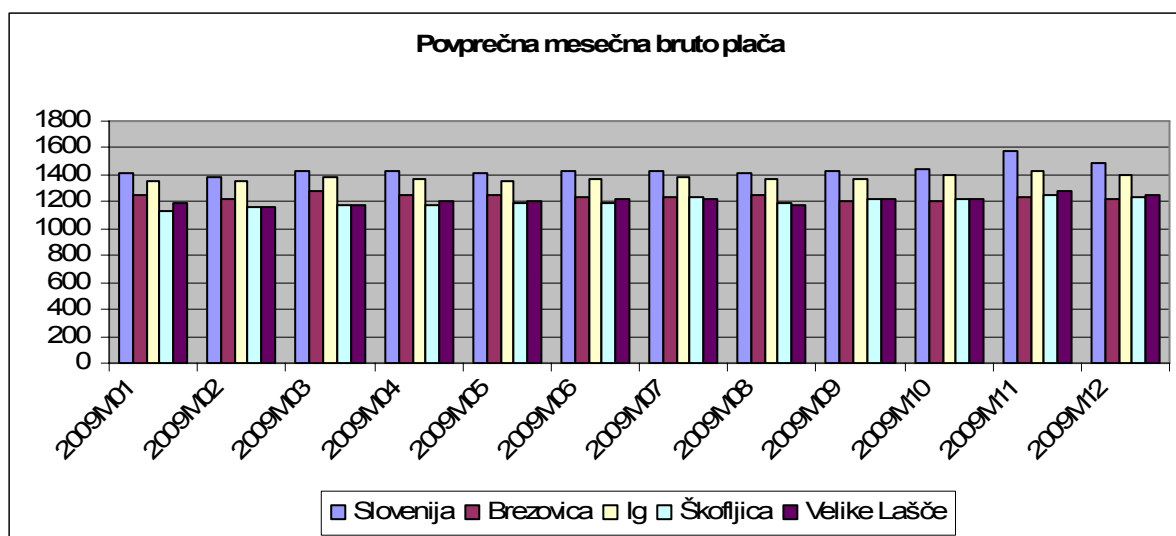
Tabela 4: Medobčinski delovni migranti po občini prebivališča, delež delovno aktivnega prebivalstva in indeks delovne migracije od leta 2002 do 2008

	Medobčinski delovni migranti po občini prebivališča		Delež delovno aktivnega prebivalstva (brez kmetov), katerih delovno mesto je v občini prebivališča		Indeks delovne migracije	
	Ig	Slovenija	Ig	Slovenija	Ig	Slovenija
2002	1.854	315.907	21,3	58,1	48	100
2003	1.896	325.605	21,1	57,3	48,8	100
2004	1.986	336.091	20,5	56,6	46,6	100
2005	2.074	347.715	19,7	54,9	45,6	100
2006	2.086	363.882	20,7	54,2	47,7	100
2007	2.159	392.311	20,6	52,1	46,5	100
2008	2.259	405.289	21,2	51,7	48,1	100

Vir: SI-STAT podatkovni portal, 2010.

Najvišjo povprečno mesečno bruto plačo v preučevanih obdobjih ima občina Ig, a je ta še vedno pod slovenskim povprečjem. V novembru 2009 ima Ig najvišjo povprečno mesečno bruto plačo (1425,48 EUR) in je pod slovenskim povprečjem (1570,53 EUR). V decembru 2009 se je v občini Ig povprečna mesečna bruto plača znižala za 1,5 odstotkov.

Slika 1: Povprečna mesečna bruto plača leta 2009

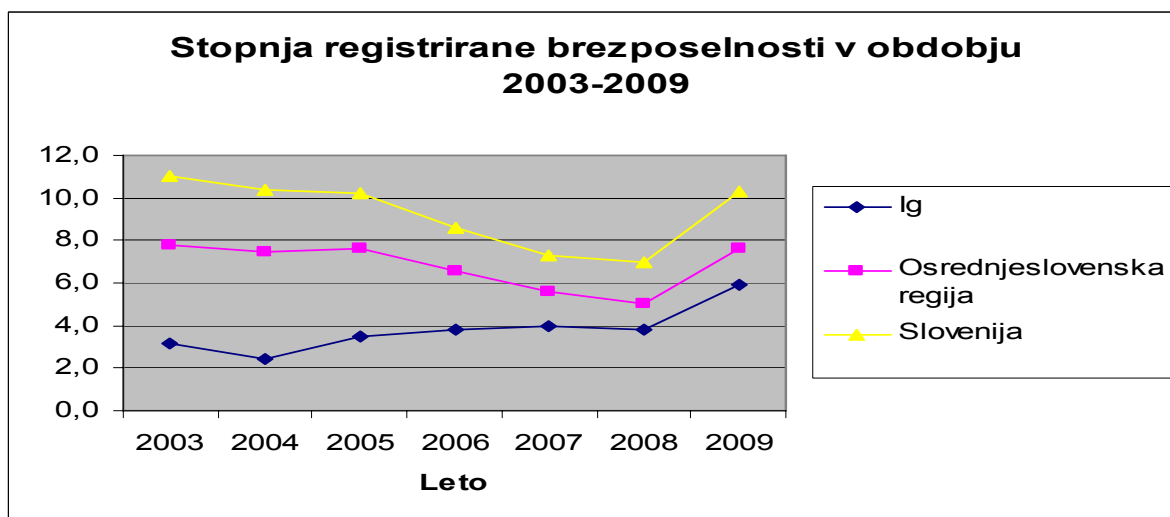


Vir: SI-STAT podatkovni portal, 2010.

Stopnja registrirane brezposelnosti

Stopnja registrirane brezposelnosti je odstotni delež registriranih oseb med aktivnim prebivalstvom. Stopnja registrirane brezposelnosti po občinah in statističnih regijah je prikazana glede na stalno prebivališče delovno aktivnih prebivalcev in registriranih brezposelnih oseb (Statistične informacije, trg dela, 2009, str. 21).

Slika 2: Stopnja registrirane brezposelnosti od leta 2003 do leta 2009



Vir: Statistične informacije, št. 69/2003, tabela 6.3; št. 76/2004, tabela 6.3; SI-STAT podatkovni portal, 2010.

Iz Slike 2 ter Tabele 3 v Prilogi 3 je razvidno, da se je v občini Ig konec leta 2009 glede na konec leta 2008 stopnja registrirane brezposelnosti povečala za 2,1 odstotne točke. Povečanje je bilo tudi v sosednjih občinah, Osrednjeslovenski regiji (2,6%) in Sloveniji (3,3%). Vzrok za višje povečanje stopnje registrirane brezposelnosti je recesija, ki je prisilila podjetja v odpuščanje delovne sile. V preučevanem obdobju je imela občina Ig v decembru 2004

najnižjo stopnjo registrirane brezposelnosti (2,4), kar je manj kot v sosednjih občinah in zelo pod povprečjem Osrednjeslovenske regije (7,5) ter Slovenije (10,4).

3.2.2 Izobrazba

Strokovna izobrazba zaposlene osebe je stopnja izobrazbe, ki jo oseba pridobi s končano ustrežno šolo, z opravljenim izpitom ali s priznanjem na osnovi dela. Zaposlena oseba jo lahko izkaže na osnovi formalnopravno priznane dokumentacije (diplome, spričevala, odločbe) (Statistični letopis RS 2008, str. 218).

Na področju izobraževanja ima občina Ig 4 vrtce z 12 oddelki, ki so imeli v letu 2008 vpisanih 206 otrok. V občini je ena matična osnovna šola, ki ima 3 podružnične šole. Dijaki in študentje obiskujejo srednjo šolo in fakulteto predvsem v Ljubljani. V občini se nahaja tudi izobraževalni center za zaščito in reševanje, ki je edini v Sloveniji.

Iz Tabele 4 v Prilogi 3 je razvidno, da je bilo leta 2002 v občini Ig največ ljudi starih 15 ali več let s srednjo izobrazbo 58,8%, kar je za 4,75% več od slovenskega povprečja in za 3,67% več kot v Osrednjeslovenski regiji. Prebivalstvo Iga je po nepopolni osnovni izobrazbi (5,48%) in neizobrazbi (0,59%) nad povprečjem regije, po nepopolni izobrazbi za 1,24% večje in po neizobrazbi za 0,08% večje. Vendar je po nepopolni izobrazbi za 0,78% in po neizobrazbi za 0,09% nižji od slovenskega povprečja. Po višji izobrazbi (4,09%) in visoki dodiplomski izobrazbi (5,68%) je prebivalstvo občine pod povprečjem regije in Slovenije. Če primerjam občino Ig s sosednjimi občinami razberem, da je v občini Brezovica in Škofljica višji delež prebivalcev z visoko dodiplomsko in podiplomsko izobrazbo kot v občini Ig. To pomeni, da se je malo prebivalcev po končani srednji šoli odločilo za nadaljnje izobraževanje. V Prilogi 3, Tabela 5 je prikazana podrobnejša struktura prebivalstva starega 15 ali več let po občinah.

Dijaki in študentje občine Ig imajo možnost prejemanja regijske kadrovske štipendije, ki poteka pod projektom Regijska štipendijska shema Ljubljanske urbane regije. To je kadrovska štipendija, ki je sofinancirana s strani delodajalcev s sedežem v občini. Po zaključku šolanja imajo štipendisti zagotovljeno zaposlitev pri delodajalcu, ki je njihovo štipendijo sofinanciral, in sicer najmanj za enako obdobje, kot je štipendist prejemal štipendijo. Projekt delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada.

Od leta 2004 do leta 2008 se je v vseh preučevanih občinah povečalo število študentov terciarnega izobraževanja. Največje povečanje je bilo v Velikih Laščah in sicer za 17%. V občini Ig se je število študentov povečalo za 16%, kar je več kot v Sloveniji (3%). V Osrednjeslovenski regiji pa se je število študentov zmanjšalo za 1%. Iz rezultatov je razvidno, da se v občini Ig po končani srednji šoli dijaki vedno več odločajo za študiranje in manj za delo.

Največ diplomantov terciarnega izobraževanja je imela leta 2007 Osrednjeslovenska regija (9,5 na 1000 prebivalcev), kjer so možnosti za njihovo zaposlitev bistveno večje kakor v drugih regijah. Tako je bilo leta 2007 v Osrednjeslovenski regiji za dobro petino več diplomantov, kakor je znašalo slovensko povprečje (8,2) (Pečar, 2008, str. 65).

Tabela 5: Število vpisanih študentov in število diplomantov za izbrane občine v Osrednjeslovenski regiji v letu 2004 in 2008

	Študenti terciarnega izobraževanja po občini stalnega prebivališča		Število diplomantov na 1000 prebivalcev	
	2004	2008	2004	2008
Slovenija	110.962	114.391	7,36	8,36
Regija	30.705	30.321	8,68	9
Brezovica	604	635	9,37	8,91
Ig	317	367	7,51	8,23
Škofljica	435	474	9,22	8,80
Velike Lašče	195	228	6,89	9,25

Vir: SI-STAT podatkovni portal, 2010.

3.2.3 Zdravstvo in socialna zaščita

Zdravje je v večini sodobnih družb spoznano kot največja vrednota, saj je dobro zdravje prebivalcev predpogoj za povečanje blaginje. Zagotavljanje najvišje stopnje zdravja prebivalcev in s tem podaljševanje zdrave pričakovane življenjske dobe je naloga celotne družbe (Letno poročilo IVZ, 2009, str. 5).

V občini prevladuje problem zdravstvenih storitev, saj občina ne dohaja naglega razvoja prebivalstva. Vsebuje le eno ordinacijo splošne medicine, kar je glede na število prebivalcev premalo. Prav tako občina nudi dve zobozdravstveni ordinaciji. Prebivalci večinoma opravljajo storitve zdravstva in bolnišnične oskrbe v Ljubljani.

V letu 2009 je pričel delovati Center dnevnih aktivnosti za starejše, kjer se srečujejo društva upokojencev ter načrtujejo in izvajajo svoje dejavnosti (Kobal, 2009, str.16). Za starejše in bolne občane poskrbijo patronažne sestre, ki jih financira občina. Ta sistem je uveljavljen predvsem zato, ker občina nima doma starejših občanov, kar bo v prihodnje velik problem, saj se delež starega prebivalstva stara.

V centru za usposabljanje, delo in varstvo Dolfke Boštajničič je poskrbljeno za otroke, mladostnike in odrasle osebe z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju z dodatnimi motnjami.

3.3 EKONOMSKO OKOLJE

3.3.1 Poslovni subjekti

Poslovni subjekti so pravne in fizične osebe, ki na podlagi vpisa v ustrezne primarne registre, evidence, razvide ali na podlagi zakona opravljajo registrirane ali s predpisom ali z aktom o ustanovitvi določene dejavnosti v zakonsko določeni pravno-organizacijski obliki in so vpisani v poslovno register Slovenije (Statistične informacije, 2004, str. 19).

Na dan, 31. 3. 2010, je bilo v občini Ig registriranih 534 poslovnih subjektov. Največji delež predstavljajo samostojni podjetniki posamezniki (44,94%), kar je nad povprečjem Osrednjeslovenske regije (32,75%) in Slovenije (41,62%). Nad povprečjem regije (9,45%) in Slovenije (12,14%) je tudi delež društev (12,92%) v občini Ig. Iz Tabele 1 v Prilogi 4 je razvidno, da drugi največji delež v preučevani občini predstavljajo gospodarske družbe in zadruga (33,90%), vendar so močno pod regijskim povprečjem (46,66%) in malo manj pod slovenskim povprečjem (34,10%).

Po zadnjih objavljenih podatkih Statističnega urada Slovenije na dan, 31. 3. 2003, se je prebivalstvo v občini Ig po standardni klasifikaciji dejavnosti najbolj ukvarjalo s predelovalno dejavnostjo (29,13%). Nato sledi trgovina in popravila motornih vozil (24,27%) in z malo manj razlike gradbeništvo (23,79%). Podrobnejši prikaz poslovnih subjektov po dejavnosti je prikazan v Prilogi 4, Tabela 2.

V občini Ig so se delovna mesta v proizvodnji razvijala nezadostno in daleč pod nivoji zaposlitvenega kontingenta prebivalstva. Poleg cone kovinske industrije na Igu obstaja več obratov proizvodne obrti, skladiščnih in trgovinskih dejavnosti na Igu, v Brestu, Vrbljenah, Kremenci. Posamezne proizvodne dejavnosti so razpršene tudi v drugih naseljih. Več pol-industrijskih obratov je propadlo in se tamkajšnje cone neustrezno drobijo oz. spreminjajo namembnost (Odlok o strategiji prostorskega razvoja občine Ig, 2010, str. 11).

3.3.2 Kazalci poslovanja poslovnih subjektov

Kot je razvidno iz Tabele 3 v Prilogi 4 je bilo leta 2007 v občini Ig povprečno 2,8 zaposlenih na podjetje. V primerjavi z Osrednjeslovensko regijo (8,1) in Slovenijo (10,2) je Ig močno pod povprečjem po številu zaposlenih na podjetje. Po številu zaposlenih na podjetje se občina Ig v letu 2007 v primerjavi s preučevanimi občinami uvršča na zadnje mesto. Iz tega lahko sklepam, da v občini Ig delujejo podjetja z manjšim številom zaposlenih. Leta 2007 glede na leto 2006 se je v preučevanih občinah, regiji in Sloveniji zmanjšalo število zaposlenih na podjetje, razen v občini Brezovica in v Velikih Laščah.

Sredstva na podjetje so se v letu 2007 glede na leto 2006 povečala v vseh preučevanih občinah, Osrednjeslovenski regiji in Sloveniji. Leta 2007 je imela občina Ig 331.424 EUR sredstev na podjetje in so bila manjša za 83 odstotkov od Osrednjeslovenske regije in Slovenije. Posledica tako velikega odstopanja je predvsem v majhnosti in manj razvitosti podjetij, ki se nahajajo v občini. Vendar so bila v letu 2007 povprečna sredstva na zaposlenega v občini Ig 102.467 EUR in so višja od preučevanih občin. V primerjavi z letom 2006 so se povprečna sredstva na zaposlenega najbolj povečala v občini Ig in sicer za 23,7 odstotkov. Povečanje povprečnih sredstev na zaposlenega so bila nad povprečjem Osrednjeslovenske regije (12,7%) in Slovenije (12%) (Priloga 4, Tabela 3).

Gospodarske družbe v preučevanih občinah, Osrednjeslovenski regiji in Sloveniji so leta 2006 in leta 2007 poslovale pozitivno. Glede na leto 2006 se je neto čisti dobiček najbolj povečal v občini Ig (88,6 %), kar je zelo nad slovenskim (33,69 %) in regijskim povprečjem (19,76 %). Posledično je imela občina Ig leta 2007 tudi najmanjši delež čiste izgube poslovnega leta v celotnih prihodkih (0,5 %), kar je pod povprečjem Slovenije (0,9 %) in Osrednjeslovenske regije (0,9 %). Največji delež čiste izgube poslovnega leta v celotnih prihodkih v letu 2007 je imela občina Velike Lašče (1,4 %). Najboljšo gospodarnost poslovanja je v letu 2007 prav tako izkazovala občina Ig (1,108) in je boljša od slovenskega (1,048) in regijskega povprečja (1,05) (Priloga 4, Tabela 4).

Iz Tabele 5 v Prilogi 4 je razvidno, da so gospodarske družbe v občini Ig v letu 2007 ustvarile največji delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu (23,2 %). Glede na leto 2006 se je delež prihodkov na tujih trgih zmanjšal za 2,1 odstotka, vendar ima kljub temu najboljšo izvozno usmerjenost med sosednjimi občinami. Prav tako je bila občina Ig leta 2007 nad regijskim (20,4 %) in pod slovenskim povprečjem (30,5 %) po ustvarjanju čistih prihodkov na tujih trgih. Vzrok za nadpovprečno izvozno usmerjenost je prispevala večji delež Kovinska industrija Ig, ki izvažata predvsem v srednjo in jugovzhodno Evropo.

Kazalnik dodane vrednosti na prebivalca najboljše opredeljuje ekonomsko moč gospodarstva regije oziroma njeno razvitost. V letu 2007 se je glede na leto 2006 dodana vrednost na prebivalca povečala v vseh obravnavanih občinah, vendar je bila v vseh pod slovenskim povprečjem. Dodana vrednost na prebivalca je leta 2007 največja v občini Škofljica (3.210 EUR) in najmanjša v občini Velike Lašče (1.133 EUR). V občini Ig je znašala 2.287 EUR in je dosegla 27% slovenskega in 16,7% osrednjeslovenskega povprečja. Iz tega lahko sklepam, da ima občina Ig šibko ekonomsko moč gospodarstva, zaradi slabše gospodarske razvitosti (Priloga 4, Tabela 5).

Produktivnost dela, merjena z dodano vrednostjo na zaposlenega, se je leta 2007 glede na leto 2006 povečala v vseh obravnavanih občinah, najbolj pa v občini Ig (29,5%). Najvišjo dodano vrednost na zaposlenega v letu 2007 ima občina Ig, ki dosega 95% slovenskega povprečja oziroma 31.851 EUR in je pod povprečjem Osrednjeslovenske regije (38.403 EUR) in

Slovenije (33.538 EUR). Poslovni prihodki na zaposlenega so v letu 2007 v občini Ig znašali 109.728 EUR oziroma 73,16% slovenskega povprečja.

Tabela 6: Produktivnost v obravnavanih občinah, Osrednjeslovenski regiji in Sloveniji v letu 2006 in 2007

Občina/Regija	Produktivnost			
	Poslovni prihodki na zaposlenega v €		Dodana vrednost na zaposlenega v €	
	2006	2007	2006	2007
Slovenija	135.558	149.988	31.158	33.538
Osrednjeslovenska regija	170.192	196.497	38.044	38.403
Ig	86.468	109.728	24.596	31.851
Brezovica	87.222	92.105	24.012	25.990
Škofljica	100.107	115.341	24.787	26.803
Velike Lašče	81.907	80.013	21.910	21.367

Vir: Pečar, Regije 2008 – izbrani socioekonomski kazalniki po regijah, str. 129, tabela 3.

3.3.3 Ekonomska moč prebivalstva

Osnova za dohodnino na prebivalca

Osnovni kazalnik, s katerim ugotavljamo ekonomsko moč prebivalstva, je osnova za dohodnino na prebivalca. Le-ta zajema vse obdavčljive dohodke prebivalstva, brez olajšav, ki jih davčni zavezanci lahko uveljavljajo. Podatki so na voljo na ravni statističnih regij in na ravni občin. Na teritorialni ravni občin je edini kazalnik, ki nam posredno, vendar zelo približno, poda tudi informacijo o kupni moči prebivalstva (Pečar, 2008, str. 82).

Bruto osnova za dohodnino na prebivalca je v vseh preučevanih občinah nad slovenskim povprečjem. V letu 2005 in 2006 je imela občina Škofljica najvišjo bruto osnovo na prebivalca med preučevanimi občinami in je nad povprečjem Osrednjeslovenske regije. Iz Tabele 7 je razvidno, da je leta 2007 v občini Ig bruto osnova za dohodnino na prebivalca predstavljala 118,2 % slovenskega povprečja.

Odstopanje osnove za dohodnino na prebivalca od slovenskega povprečja se že nekaj let zapored ne spreminja bistveno. Nadpovprečno osnovo za dohodnino imajo že vrsto let in tudi od leta 2004 dalje iste štiri regije Osrednjeslovenska, Obalno-kraška, Goriška in Gorenjska, pri čemer najbolj izstopa Osrednjeslovenska, ki presega slovensko povprečje za dobro petino. Do razlik med občinami prihaja zaradi gospodarske strukture občine, izobrazbene strukture zaposlenih in posledično splošne razvitosti občine (Pečar, 2008, str. 82-83).

Tabela 7: Bruto osnova za dohodnino na prebivalca v letu 2005 in 2006

Bruto osnova za dohodnino na prebivalca	2005		2006	
	€	Indeks SLO=100	€	Indeks SLO=100
Slovenija	6.978	100	6.941	100
Osrednjeslovenska regija	8.509	121,9	8.436	121,5
Ig	8.030	115,1	8.204	118,2
Brezovica	7.919	113,5	7.908	113,9
Škofljica	8.436	120,9	8.607	124
Velike Lašče	7.152	102,5	7.273	104,8

Vir: Pečar, Regije 2008 – izbrani socioekonomski kazalniki po regijah, 2008, str. 146, tabela 4.

3.3.4 Kmetijstvo

V občini Ig je kmetijstvo večinoma dopolnilna dejavnost, kmetije so majhne z nekaj glavami živine. V večini gospodinjstev so glavni vir dohodka nekmetske dejavnosti. Število kmečkega prebivalstva pada, večinoma gre za polkmete. Glavna kmetijska panoga je živinoreja, usmerjena v pridelavo mesa in mleka. V hribovju, kjer so pogoji za kmetijstvo slabši, prav tako prevladuje govedoreja (GNN GEE Ig, 2007, str. 251). V goratih delih občine se krepi predvsem vloga lesnih proizvodnih gozdov.

Občina Ig leži na izjemno občutljivem območju, saj je 82% občinskih površin pokritih z varstvenim režimom Nature 2000 in Krajinskim parkom Ljubljansko barje. V nekaterih predelih občine je omejeno kmetijstvo zaradi varstva podtalnih virov voda, saj so vodni viri Iškega vršaja oziroma vodarne Brest regijskega in državnega pomena in nenadomestljivi za oskrbo Ljubljane.

Družinske kmetije so v občini Ig leta 2002 imele na razpolago 339 hektarov kmetijskih zemljišč. Največji delež (40%) kmetij je imelo v uporabi od 5 do 10 hektarov kmetijske zemlje, najmanjši delež (9,7%) pa od 0 do 2 hektara. Več kot 10 hektarov kmetijskih površin je uporabljalo 23,3% družinskih kmetij, kar je nad povprečjem Osrednjeslovenske regije (17,5%). V primerjavi s sosednjimi občinami je občina Ig na drugem mestu po površini kmetijskih zemljišč (Priloga 4, Tabela 6).

Iz Tabele 7 v prilogi 4 je razvidno, da so imeli gospodarji družinskih kmetij leta 2002 slabo izobrazbeno strukturo, saj ima 38,64% dokončano samo osnovno šolo. Vendar so po osnovnošolski izobrazbi pod slovenskim (47,14%) in regijskim (43,66%) povprečjem. S poklicno izobrazbo je 29,50% gospodarjev, kar je boljše od slovenskega (26%) in regijskega povprečja (29,50%). Najmanj gospodarjev ima končano višjo, visoko strokovno, univerzitetno ali podiplomsko izobrazbo (1,47%). Vzrok za tako slabo izobrazbo je predvsem starost gospodarjev družinskih kmetij, saj je bilo v letu 2002 45,4% gospodarjev starih nad 64

let. To so generacije naših dedkov in babic, ki se po končani osnovni šoli niso odločali za nadaljnje izobraževanje, saj je bilo takrat na kmetijah veliko dela in drugačen način ter tempo življenja. Delež gospodarjev mlajših od 35 let je zelo nizek (0,04%).

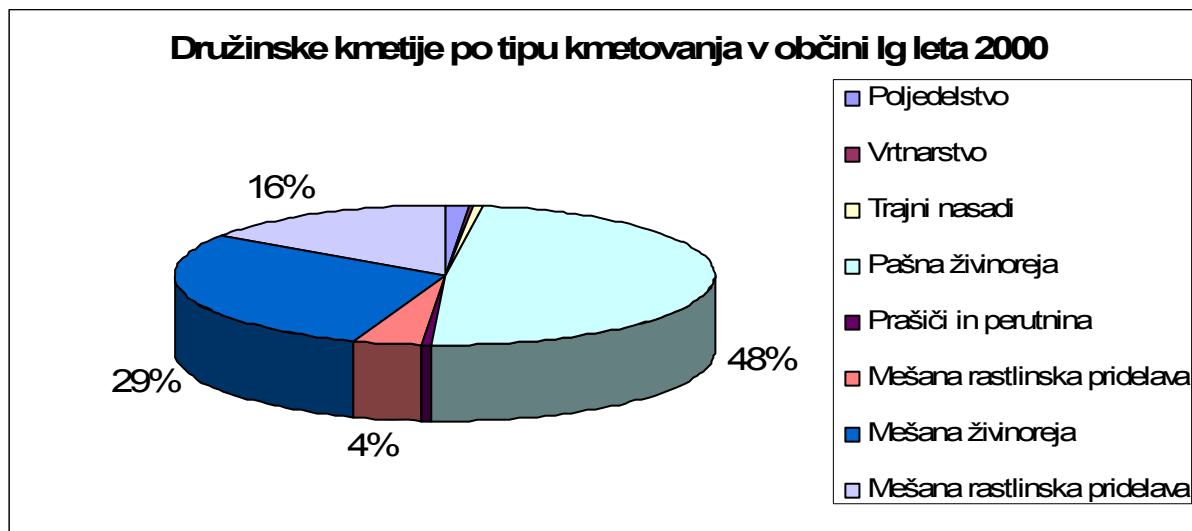
Tabela 8: Gospodarji na družinskih kmetijah po starostnih skupinah gospodarjev v letu 2000

	Gospodarji na družinskih kmetijah po starostnih skupinah					
	skupaj	pod 35 let	35-44	45-54	55-64	nad 64 let
Regija	9.471	523	1.342	1.882	2.264	3.480
Ig	339	13	34	68	70	154
Slovenija	88.336	4.487	13.222	19.979	20.942	27.706

Vir: Popis kmetijskih gospodarstev 2000.

Po popisu kmetijskih gospodarstev je bilo leta 2002 v občini Ig 339 družinskih kmetij. Največ kmetij se ukvarja s pašno živinorejo (48,38%), le ena kmetija pa se je ukvarjala z vrtnarstvom (Slika 3). Živinoreja je osrednja in najpomembnejša panoga slovenskega kmetijstva. Ob popisu kmetijstva je živino redilo nekaj več kot 77.500 kmetijskih gospodarstev ali skoraj 90% vseh, ki so se ukvarjali s kmetijsko dejavnostjo (Popis kmetijskih gospodarstev 2000, 2002, str. 80).

Slika 3: Družinske kmetije po tipu kmetovanja v občini Ig leta 2000



Vir: Popis kmetijskih gospodarstev 2000.

V letu 2009 je imela občina Ig 3 kmetije vključene v kontrolo ekološke pridelave in predelave, od tega sta bili 2 kmetiji čisto ekološki. V predhodnem letu pa je imela 4 kmetije vključene v kontrolo ekološke predelave in pridelave, od tega so bile 3 ekološke kmetije (Priloga 4, Tabela 8). Ekološko kmetovanje je v občini Ig slabo razvito, zato mora občina spodbujati kmetijstvo in ga usmerjati v ekološko kmetovanje. Saj je po ekoloških pridelkih vedno več povpraševanja, ker se ljudje zavedajo kako bolj zdravi so naravni proizvodi.

3.3.5 Turizem

Občina ima bogato kulturno dediščino, kar je ena njenih strateških prednosti. Predstavljajo jo številne cerkve, antična in pred-antična arheološka dediščina, izžanski grad, ohranjena vaška jedra s številno etnološko, naselbinsko in ruralno dediščino (Odlok o strategiji prostorskega razvoja občine Ig, 2010, str. 13). Med cerkvami v občini je najbolj obiskana romarska cerkev na Kureščku.

Turizem v občini Ig je slabo razvit in se razvija počasi. Ima veliko možnosti za razvoj predvsem za izletniški ali vikend turizem v poletnih mesecih. V letu 2009 se je ponovno odprla Turistično informacijska pisarna Društva Frana Govekarja na Igu.

Občina ima najvišjo razgledno točko Krim, ki meri 1107 m in je zanimiva predvsem za pohodnike in kolesarje. Zanimiva izletniška točka je tudi Iški vintgar, ki je atraktivna predvsem v toplejših mesecih, saj nudi sprehode in kolesarjenje v neokrnjeni naravi. Nudi tudi gostinsko ponudbo in urejene prostore za piknik. V vročih dneh se obiskovalci lahko osvežijo v reki Iški.

V gozdu nad ribniki doline Drage se je maja 2010 odprla gozdna učna pot, ki je dolga 3 kilometre in vsebuje 27 informativnih tabel z opozorili na nenavadne ali malo znane pojave v gozdu.

V občini Ig do leta 2009 turisti niso imeli nastanitvenih možnosti. V maju 2009 se je v vasi na Visokem odprla prva turistična kmetija v občini. Turistična kmetija Petek ima za prenočitev na voljo dve sobi in skupaj 7 ležišč. V večji sobi je prostor za 4 ljudi, manjša pa ima 2 ležišči ter dodatno ležišče za otroka. V prihodnosti načrtujejo povečanje prenočitvenih kapacitet, odprtje kampa in organizacijo taborov in zabav za otroke. Ustvariti želijo tudi svojo blagovno znamko in slogan ter pod njimi tržiti svoje izdelke in pridelke (Zdravje, 2009, str. 6-7).

Naravne danosti omogočajo, da se na območju občine Ig razvijajo tudi dejavnosti, ki jih v ljubljanski regiji izrazito primanjkuje ali jih sploh ni. To so obvodni športi, čolnarjenje na mirnih vodah, ribolov, nordijski zimski športi in konjeniški športi (Odlok o strategiji prostorskega razvoja občine Ig, 2010, str. 11). Podrobnejši prikaz naravne in kulturne dediščine občine Ig je v Prilogi 4, Tabela 8.

3.4 OKOLJE IN PROSTOR

3.4.1 Področje varstva okolja

Občina Ig ima veliko naravno bogastvo vodnih površin. Kot sem že omenila, so vodni viri regijskega in državnega pomena, zato občina Ig spada pod vodovarstveno območje za vodno telo vodonosnikov Ljubljanskega barja in okolice Ljubljane. Po tej uredbi so na območju

zajetja prepovedana gradnja in dejavnosti, ki bi lahko vplivale na spremembo lastnosti ali kakovost pitne vode (Uradni list RS, št. 115/2007, 5. člen).

Območje občine Ig je v nekaterih predelih poplavno in erozijsko ogroženo. Najbolj so ogrožene vasi ob hudourniškem potoku Iška. V teh vaseh je potencialno ogroženo približno 300 obstoječih objektov, zato je potrebno preučiti poplavne razmere in ustrezno zaščititi območja.

Na zavarovanih območjih vodnih virov ne dovoljujejo novih hišnih rezervoarjev kurilnega olja. Večja naselja se lahko ogrevajo iz skupnih kotlarn na plin ali lesno biomaso. S tem se tudi zmanjšuje onesnaževanje ozračja, zato občina vzpodbuja prebivalce k večji uporabi plina. Podpira se predvsem uporaba obnovljivih energetske virov, kot so sončna energija, uporaba toplotnih črpalk in energija biomase.

3.4.2 Področje infrastrukture

V občini Ig je bilo leta 2007 133,1 kilometrov javnih cest, od tega je bilo 30,5 kilometrov državnih in 102,6 kilometrov občinskih cest. Glavna prometa povezava z Ljubljano je Ižanska cesta, ki je v slabem stanju. Del Ižanske ceste je bil leta 2007 saniran. Sanacije so potrebne tudi nekatere občinske in državne ceste v občini.

Tabela 9: Dolžine cest v kilometrih po kategoriji v občini Ig leta 2007

Kategorija cest	v kilometrih
Državne ceste	30,5
Občinske ceste	102,6
Skupaj javne ceste	133,1

Vir: SI-STAT podatkovni portal, 2010.

V občini je vzpostavljen primestni javni avtobusni promet, ki poteka iz Ljubljane in se konča v občini Ig. Poteka čez naselja po javnih cestah. Naselja v hribovitem delu občine nimajo dobre avtobusne povezave. Avtobusna postajališča so v nekaterih naseljih urejena na primernih lokacijah. Za ostala naselja je potrebno urediti avtobusna postajališča. Krajevni avtobusni promet uporabljajo predvsem dijaki in šolarji.

Občina ima urejeno ločeno zbiranje komunalnih odpadkov na ekoloških otokih z rednim odvozom na deponijo ali reciklažo izven območja urbanistične zasnove v Ljubljano. Biološki odpadki iz urejanja javnih zelenih površin se odvažajo na deponijo v Ljubljano, ki je prav tako izven urbanistične zasnove. Nevarni ali posebni odpadki iz proizvodnje se varno hranijo na parcelah, kjer odpadki nastajajo in se redno odvažajo (Odlok o strategiji prostorskega razvoja občine Ig, 2010, str. 30).

V letu 2008 je občina Ig zbrala 2.557 ton odpadkov, kar je za 6,5% več kot leta 2007. V Sloveniji so se odpadki v letu 2008 glede na leto 2007 povečali za 0,07%, kar je veliko manj kot v občini Ig (Priloga 5, Tabela 1). V občini skoraj ni več divjih odlagališč, razen manjših in tudi ta počasi izginjajo. Občina v sodelovanju z vaškimi skupnostmi vsako leto organizira čistilo akcijo, ki se jo udeležijo prebivalci občine in pripomorejo k bolj čistemu okolju.

Občina Ig je v osnovi ustrezno opremljena s komunalnimi infrastrukturami, vendar se spričo naraščajočih potreb že pojavljajo primanjkljaji v oskrbi ali šibkosti prenosnih sistemov. Na zakrasedih planotah Zapotoka, Visokega in drugod se pojavlja pomanjkanje pitne vode v sušnem obdobju in bo potrebno zagotoviti nove zanesljive vodne vire (Odlok o strategiji prostorskega razvoja občine Ig, 2010, str. 12).

3.5 SWOT ANALIZA SOCIALNOEKONOMSKEGA STANJA V OBČINI IG

Na podlagi rezultatov socialnoekonomske analize sem v SWOT matriki prikazala glavne prednosti, slabosti, priložnosti ter nevarnosti za občino Ig.

Tabela 10: SWOT matrika občine Ig

PREDNOSTI	SLABOSTI
• velik odstotek mladega prebivalstva • nizka gostota naseljenosti • pozitiven naravnih prirast v zadnjih letih • povečanje števila študentov terciarnega izobraževanja • pozitivno poslovanje gospodarskih družb • najmanjši delež čiste izgube poslovnega leta • dobra gospodarnost poslovanja • nadpovprečna izvozna usmerjenost • visok delež samostojnih podjetnikov • bogata kulturna dediščina • visok življenjski standard • varovanje naravnih virov • neokrnjena narava • veliko naravno bogastvo vodnih površin • neonesnaženost okolja • obstoj regijske kadrovske štipendije • zmanjšanje divjih odlagališč	• povečanje stopnje registrirane brezposelnosti • nizka izobrazbena struktura prebivalstva • pomanjkanje zdravstvenih storitev • pomanjkanje doma starejših občanov • nezadostno razvijanje delovnih mest • šibka moč gospodarstva • omejene kmetijske dejavnosti • slaba izobrazbena struktura gospodarjev družinskih kmetij • nizek delež mladih gospodarjev družinskih kmetij • slabo vzdrževane občinske in državne ceste • slaba avtobusna povezanost v hribovitih naseljih • povečanje količine odpadkov • nizka kapaciteta nastanitvenih možnosti • velika dnevna migracija delovne sile

PRILOŽNOSTI	NEVARNOSTI
• razvoj kmečkega turizma • razvoj izletniškega in vikend turizma • usmeritev v ekološko kmetovanje • ohranjanje naravne in kulturne dediščine • razvoj obvodnih športov, čolnarjenje na mirnih vodah, ribolov, nordijski zimski športi in konjeniških športi • neizkoriščen potencial na področju kulturne, zgodovinske in naravne dediščine • spodbujanje izobraževanja mladih in zaposlenih	• padanje kmečkega prebivalstva • nevarnost poplav v nekaterih predelih občine • omejitve razvojnih možnosti občine, zaradi varstvenih režimov (Natura 2000 in Krajinski park Ljubljansko Barje) • nevarnost razvoja spalnih naselij ob vsakodnevnih migracijah • pomanjkanje pitne vode v sušnem obdobju v hribovitih delih občine • nevarnost bega možganov

4 PREDLOGI RAZVOJA OBČINE IG

Na podlagi odloka strategije prostorskega razvoja občine Ig, regionalnega razvojnega dokumenta Ljubljanske urbane regije 2007-2013 in rezultatov analiz podajam naslednje predloge za razvoj na obravnavanih področjih.

Na področju socialnega razvoja je potrebno zgraditi dom za starejše občane občine, saj se delež starega prebivalstva stara. Domovi v ostalih bližnjih mestih in občinah so prezasedeni, tako da stare in bolne občane Iga oskrbujejo patronažne sestre. Glede na število prebivalcev v občini bi potrebovali še enega zdravnika splošne medicine in enega zdravnika za otroke, ki ga v občini sploh ni. Zaradi vedno večjega deleža mladih je potrebno usmeriti občino v gradnjo novega centralnega vrtca. Dijake in šolarje je potrebno spodbuditi, da se odločijo za nadaljevanje šolanja po končani srednji šoli. Občina bi lahko omogočala nove izobraževalne programe predvsem na področju srednješolskega izobraževanja, višješolskega in visokošolskega študija.

Na področju ekonomskega razvoja mora občina ohraniti in še pridobiti delovna mesta v čisti proizvodnji in drugih okoljsko sprejemljivih gospodarskih dejavnostih in s tem zmanjšati značaj spalnega naselja. Občina načrtuje tri poslovne cone in dve manjši coni za storitvene dejavnosti v naseljih občine. Del delovnih mest je vezan tudi na dejavnosti družbenih servisov, tudi tistih, ki niso vezani na lokalno oskrbo oziroma storitve (ZPK Zavori Ig, Center za zaščito in reševanje, CUDV Dolfke Boštjančič - Draga). Turizem v občini je slabo razvit in neizkoriščen. Pogoji za razvoj so predvsem izletniški in vikend turizem iz Ljubljane, zlasti v

poletnih mesecih. Turizem naj se predvsem usmerja v kmečki turizem, pohodništvo in kolesarstvo. Naj bo sonaraven s poudarkom na učno-vzgojnih funkcijah in rekreaciji v naravi. Uredijo naj se kolesarske steze, table z opisi in počivališča. V hribovitih delih občine naj se razvije zimsko športna rekreacija, kot so sankanje za otroke. Naredijo naj se steze za nordijsko smučanje. S tem bi privabili ljudi tudi v zimskem času. Občina naj spodbuja in usmerja kmete v ekološko pridelavo in predelavo živil, saj ta živila vedno bolj dobivajo na pomenu, ker se ljudje vedno bolj zavedajo zdravega življenja. Poleg tega naj ekološke kmetije poveže s turizmom.

Strateško pomembne usmeritve varstva okolja so zlasti oskrba naselja z zemeljskim plinom in strogo upoštevanje predpisov o varstvu vodnih virov. Zagotoviti je potrebno nove zanesljive vodne vire za naselja v hribovitih delih občine, saj v sušnem obdobju pride do pomanjkanja vode. Sanirajo naj se javne ceste, saj so v zelo slabem stanju.

SKLEP

V diplomski nalogi sem analizirala socialnoekonomsko stanje v občini Ig po najnovejših možnih podatkih. Nekatere podatke sem primerjala s Slovenijo, Osrednjeslovensko regijo in s sosednjimi občinami, razen Ljubljane. Ugotovila sem, da občina Ig spada med slabše razvite občine, saj je v večini socialnoekonomskih kazalcih pod povprečjem Slovenije in tudi Osrednjeslovenske regije. V primerjavi s sosednjimi občinami je manj razvita kot občina Škofljica in Brezovica ter bolj kot občina Velike Lašče.

Na področju demografskega okolja sem ugotovila, da v občini Ig prevladuje delež mladega prebivalstva, sorazmerno s tem pa je delež starega prebivalstva manjši. Glede na slovensko in regijsko povprečje menim, da imamo ugodnejšo starostno strukturo prebivalstva. S tem menim, da imamo večji potencial za izobraženo prebivalstvo in s tem tudi mlajšo delovno silo, kar je po mojem mnenju pomembno gonilo za razvoj občine Ig. Predvsem razveseljav je podatek, da se vedno več dijakov po končani srednji šoli odloča za nadaljnje izobraževanje, saj je po zadnjem popisu prebivalstva v občini prevladovalo prebivalstvo s srednješolsko izobrazbo. V povezavi s tem sklepam, da se bo v bližnji prihodnosti število delovnih migrantov povečalo zaradi bolj izobraženega prebivalstva in pomanjkanja delovnih mest z višjo stopnjo izobrazbe v občini. V občini imamo pomanjkanje večjih podjetij, saj večji delež predstavljajo samostojni podjetniki. Izjema je Kovinska industrija Ig, ki je prispevala večji delež k nadpovprečni izvozni usmerjenosti. Gospodarske družbe v občini so dobro poslovale in imele so najmanjši delež čiste izgube poslovnega leta v primerjavi s slovenskim in regijskim povprečjem. Kljub temu pa imamo šibko ekonomsko moč gospodarstva, zaradi slabše gospodarske razvitosti in nizkega kazalnika dodane vrednosti na prebivalca.

Analiza socialnega okolja mi je tudi prikazala, da so prebivalci občine Ig v primerjavi s sosednjimi občinami imeli najvišjo povprečno bruto plačo na zaposlenega, vendar je pod slovenskim povprečjem. Ni pa zanemarljiv podatek, da imamo v občini Ig višjo bruto osnovo

za dohodnino na prebivalca, kot je slovensko povprečje. Opaziti je tudi, da je bila stopnja registrirane brezposelnosti v preučevanih obdobjih nizka in celo nižja od Osrednjeslovenske regije in Slovenije. Le v zadnjem letu se je malo povišala, saj je nastopilo obdobje recesije.

Moje mnenje je, da občina ne dohaja naglega razvoja prebivalstva, saj je na področju zdravstva in socialne zaščite čutiti pomanjkanje zdravstvenih storitev in doma za starejše občane. Na področju turizma sem ugotovila, da je slabo razvit in se razvija prepočasi, čeprav imamo v občini veliko neizkoriščenega potenciala predvsem za izletniški in vikend turizem.

V občini so nekatere državne in občinske ceste v slabem stanju in so potrebne obnove. Ceste se poškodujejo predvsem v zimskem času, na njih pa vpliva tudi lega na Ljubljanskem barju. Velik del občine Ig je pod varstvenih režimom Natura 2000 in Krajinskim parkom Ljubljansko barje ter pod vodovarstvenim območjem. Iz tega sklepam, da ima občina omejene razvojne možnosti na skoraj vseh področjih, še posebej na področju kmetijstva. Ravno zato menim, da bi morala občina spodbujati ekološko kmetijstvo, saj je vedno več povpraševanja po ekoloških pridelkih. S tem pa bi občina pridobila tudi več predelovalnih površin, ki so zdaj pod različnimi varstvenimi režimi.

Naj končam z vizijo občine Ig, ki pravi: »Skupaj ustvarjamo sožitje med mestom in podeželjem za danes in jutri.« Ko boste občino obiskali, boste to prav gotovo začutili tudi sami.

LITERATURA IN VIRI

1. *Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve*. Najdeno 30. maja 2010 na spletnem naslovu http://www.ajpes.si/Registri/Poslovni_register/Porocila/Zadnje_porocilo?id=52&mdres=1
2. GGN GEE Ig (Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote IG 2005-2014). (2007). Ljubljana: Zavod za gozdove, območna enota Ljubljana.
3. Grad, F. (1998). *Lokalna demokracija: organizacija in volitve*. Ljubljana: ČZ Uradni list Republike Slovenije.
4. Grafenauer, B. (2000). *Lokalna samouprava na Slovenskem*. Maribor: Pravna fakulteta.
5. *Interni podatki Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (2010)*.
6. Kobal, A. (2009). Center dnevnih aktivnosti za starejše. Mostiščar, 2/2009.
7. *Letno poročilo Inštituta za varovanje zdravja 2009*. Najdeno 5. junija na spletnem naslovu http://www.ivz.si/?ni=172&pi=3&_3_Filename=1306.pdf&_3_MediaId=1306&_3_AutoResize=false&pl=172-3.3.
8. *Ljubljansko barje*. Najdeno 9. julij 2010 na spletnem naslovu <http://www.ljubljanskobarje.si/za-obiskovalce/gozdna-ucna-pot-draga-pri-igu>
9. *Metodološka pojasnila v področju Trg dela*. Najdeno 5. maja 2010 na spletnem naslovu http://www.stat.si/doc/metod_pojasnila/07-234-mp.htm
10. *Občina Ig*. Najdeno 17. marca 2010 na spletnem naslovu <http://www.obcina-ig.si/>
11. *Občine številkah*. Najdeno 5. julij 2010 na spletnem naslovu <http://www.stat.si/obcineVStevilkah/Vsebina.aspx?id=53>
12. *Odlok o strategiji prostorskega razvoja občine Ig*. (2010). Ig: Občina Ig.
13. Pečar, J. (2008). Regije 2008-izbrani socioekonomski kazalniki po regijah. *Delovni zvezek*. (št. 13/2008, let. XVII). Ljubljana: Urad RS za makroekonomske analize in razvoj.
14. *Popis kmetijskih gospodarstev, Slovenija, 2000*. (2002). *Rezultati raziskovanj*. (št. 777/2002). Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije.
15. *Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije*. Najdeno 29. marca 2010 na spletnem naslovu <http://rralur.si/>
16. *Regionalni razvojni program Ljubljanske urbane regije 2007-2013*. Najdeno na spletnem naslovu 18. marca 2010 http://www.rralur.si/fileadmin/user_upload/razvojni_dokumenti/RRPLUR/RRP_LUR_2007_2013_17_4_2007.pdf
17. SI-STAT Podatkovni portal. (2010). Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije.
18. *Slovenske regije v številkah 2010*. (2010). Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije.
19. *Sožitje med mestom in podeželjem*. Najdeno 15. julija 2010 na naslovu <http://www.rralur.si/fileadmin/arhiv/sozitie/ig.html>
20. *Statistične informacije 2003*. (2003). Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije.
21. *Statistične informacije 2004*. (2004). Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije.
22. *Statistične informacije 2009*. (2009). Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije.
23. *Statistične letopis RS 2004*. (2004). Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije.

24. *Statistični letopis RS 2008*. (2008). Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije.
25. Šmidovnik, J. (1995). *Lokalna samouprava*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
26. Špes, M. (2008). Imajo slovenska mala mesta dobra izhodišča za trajnostni razvoj? *IB revija*, (2), 52 – 64.
27. Ustava Republike Slovenije. (2007). *Uradni list RS* (št. 115/2007, 14. december 2007).
28. Ustava Republike Slovenije. (1991). *Uradni list RS* (št. 33/1991, 23. december 1991).
29. Vintar, K. (2003). Okoljevarstveni vidiki sonaravnega regionalnega razvoja Slovenije [magistrsko delo]. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
30. Virant, G. (2004). *Pravna ureditev javne uprave*. Ljubljana: Fakulteta za upravo.
31. Vlaj, S. (2006). *Lokalna samouprave*. Ljubljana: Fakulteta za upravo.
32. Zakon o lokalni samoupravi (uradno prečiščeno besedilo). 2007. *Uradni list RS* št. 94/2007.
33. Zdravje, A. (2009). Na obisku na turistični kmetiji Petek. *Mostiščar*, št. 7/2009.
34. *Združenje občin*. Najdeno 17. marca 2010 na spletnem naslovu http://www.zdruzenjeobcin.si/index.php?page=obcine&page_id=93

PRILOGE

KAZALO PRILOG

PRILOGA 1: PREDSTAVITEV OBČINE.....	1
PRILOGA 2: DEMOGRAFSKO OKOLJE	1
PRILOGA 3: SOCIALNO OKOLJE	2
PRILOGA 4: EKONOMSKO OKOLJE	4
PRILOGA 5: OKOLJE IN PROSTOR.....	6

Priloga 1: Predstavitev občine

Slika 1: Grb občine Ig



Vir: Občina Ig, 2010

Slika 2: Zastava občine Ig



Vir: Občina Ig, 2010

Priloga 2: Demografsko okolje

Tabela 1: Povprečna starost in indeks staranja v obravnavanih občinah na dan 30.6.2009

Občine	Povprečna starost	Indeks staranja
Ig	39,4	89
Brezovica	39,1	84,4
Škofljica	38,6	72,8
Velike Lašče	40,9	108,9

Vir: Statistične informacije, št. 42/2009, tabela 6.

Tabela 2: Število prebivalcev v občini Ig v obdobju od leta 1999 do 2009

Leto	Število prebivalcev
1999	5.129
2000	5.263
2001	5.359
2002	5.464
2003	5.542
2004	5.679
2005	5.783
2006	5.851
2007	6.030
2008	6.321
2009	6.540

Vir: SI-STAT podatkovni portal, 2010.

Tabela 3: Selitveno gibanje v občini Ig v letih 1998 do 2008

Leto	Priseljeni			Odseljeni			Skupni selitveni prirast
	Skupaj	iz drugih občin	iz tujine	Skupaj	v druge občine	v tujino	
1998	189	179	10	47	44	3	142
1999	188	178	10	66	61	5	122
2000	150	138	12	98	90	8	52
2001	180	167	13	70	68	2	110
2002	168	150	18	77	68	9	91
2003	192	182	10	70	55	15	122
2004	130	114	16	74	70	4	56
2005	214	187	27	94	83	11	120
2006	209	191	18	129	114	15	80
2007	221	152	69	145	100	45	76
2008	607	486	121	393	366	27	214

Vir: SI-STAT podatkovni portal, 2010.

Priloga 3: Socialno okolje

Tabela 1: Povprečna mesečna bruto plača v obravnavanih občinah leta 2009

Mesec	Povprečna mesečna bruto plača				
	Slovenija	Brezovica	Ig	Škofljica	Velike Lašče
2009M01	1.416,40	1.248,78	1.360,97	1.132,84	1.193,96
2009M02	1.381,87	1.222,29	1.350,48	1.161,23	1.166,63
2009M03	1.425,05	1.286,58	1.379,51	1.179,44	1.172,65
2009M04	1.423,19	1.253,25	1.366,71	1.174,85	1.209,22
2009M05	1.415,38	1.244,37	1.353,29	1.193,49	1.211,00
2009M06	1.429,12	1.228,84	1.364,93	1.195,19	1.224,44
2009M07	1.424,23	1.233,08	1.382,94	1.227,78	1.222,59
2009M08	1.415,08	1.255,81	1.366,97	1.190,41	1.175,67
2009M09	1.433,93	1.210,60	1.371,81	1.212,88	1.220,51
2009M10	1.448,13	1.204,79	1.402,19	1.225,01	1.217,04
2009M11	1.570,53	1.232,04	1.425,48	1.250,18	1.286,25
2009M12	1.488,19	1.215,28	1.403,74	1.240,75	1.247,53

Vir: SI-STAT podatkovni portal, 2010.

Tabela 2: Indeks delovne migracije v občini Brezovica, Škofljica in Velike Lašče leta 2007 in 2008

Občine/Leto	Indeks delovne migracije	
	2007	2008
Brezovica	48,4	47,9
Škofljica	49	49,6
Velike Lašče	30,5	31,5

Vir: SI-STAT podatkovni portal, 2010.

Tabela 3: Stopnja registrirane brezposelnosti od leta 2003 do leta 2009

Leto	Stopnja registrirane brezposelnosti					
	Ig	Brezovica	Škofljica	Velike Lašče	Regija	Slovenija
2003	3,2	3,3	3,2	6,2	7,8	11
2004	2,4	2,9	2,5	3,6	7,5	10,4
2005	3,5	4,1	4,2	5	7,6	10,2
2006	3,8	4,3	3,4	4,8	6,6	8,6
2007	4	4,4	4	3,6	5,6	7,3
2008	3,8	3,7	3,8	2,7	5	7
2009	5,9	5,9	5,5	4,9	7,6	10,3

Vir: Statistične informacije, št. 69/2003, tabela 6.3; št. 76, 2004, tabela 6.3; SI-STAT podatkovni portal, 2010.

Tabela 4: Prebivalstvo staro 15 ali več let po stopnjah izobrazbe v občini Ig, Osrednjeslovenski regiji in Sloveniji leta 2002

Vrsta izobrazbe	Slovenija	Delež	Ig	Delež	Osrednjeslovenska regija	Delež
Skupaj	1.663.869	100	4.597	100	412.782	100
Brez izobrazbe	11.337	0,68	27	0,59	2.089	0,51
Nepopolna osnovna izobrazba	104.219	6,26	252	5,48	17.503	4,24
Osnovna izobrazba	433.910	26,08	1.153	25,08	88.214	21,37
Srednja izobrazba	899.341	54,05	2.670	58,08	227.563	55,13
Višja izobrazba	84.044	5,05	188	4,09	24.452	5,92
Visoka dodiplomska izobrazba	114.630	6,89	261	5,68	44.213	10,71
Visoka podiplomska izobrazba	16.388	0,98	46	1,00	8.748	2,12

Vir: SI-STAT podatkovni portal, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002, preračun na občine veljavne dne 1.1.2007.

Tabela 5: Prebivalstvo staro 15 ali več let po stopnjah izobrazbe v sosednjih občinah

Vrsta izobrazbe	Brezovica	Delež	Škofljica	Delež	Velike Lašče	Delež
Skupaj	7.676	100	5.849	100	3.118	100
Brez izobrazbe	25	0,33	21	0,36	30	0,96
Nepopolna osnovna izobrazba	301	3,92	200	3,42	235	7,54
Osnovna izobrazba	1.801	23,46	1.146	19,59	851	27,29
Srednja izobrazba - skupaj	4.518	58,86	3.591	61,40	1.681	53,91
Višja izobrazba	419	5,46	354	6,05	134	4,30
Visoka dodiplomska izobrazba	523	6,81	470	8,04	164	5,26
Visoka podiplomska izobrazba	89	1,16	67	1,15	23	0,74

Vir: SI-STAT podatkovni portal, Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002, preračun na občine veljavne dne 1.1.2007.

Priloga 4: Ekonomsko okolje

Tabela 1: Število in delež poslovnih subjektov na dan 31.3.2010

Poslovni subjekti	Ig		Osrednjeslovenska regija		Slovenija	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Gospodarske družbe in zadrage	181	33,90	27.644	46,66	60.836	34,10
Samostojni podjetniki posamezniki	240	44,94	19.403	32,75	74.264	41,62
Pravne osebe javnega prava	4	0,75	657	1,11	2.837	1,59
Nepridobitne organizacije- pravne osebe zasebnega prava	16	3,00	2.587	4,37	7.501	4,20
Društva	69	12,92	5.600	9,45	21.666	12,14
Druge fizične osebe, ki opravljajo registrirane oziroma s predpisom določene dejavnosti	24	4,49	3.360	5,67	11.325	6,35
SKUPAJ	534	100	59.251	100	178.429	100

Vir: AJPES, 2010.

Tabela 2: Poslovni subjekti po dejavnosti C-K v občini Ig na dan 31.12.3003

Poslovni subjekti po dejavnosti (C-K)	Ig	
	Število	Delež
Predelovalne dejavnosti	60	23,26
Gradbeništvo	49	18,99
Trgovina, popravila motornih vozil	50	19,38
Gostinstvo	17	6,59
Promet, skladiščenje, zveze	30	11,63
Poslovanje z neprimičninami, najem in poslovne storitve	52	20,16
Skupaj	258	100

Vir. Statistični letopis RS, 2004.

Tabela 3: Velikost gospodarskih družb in opremljenost dela s sredstvi po občinah v letih 2006 in 2007

Občina/Regija	Velikost gospodarskih družb				Opremljenost dela s sredstvi	
	Sredstva na podjetje (v €)		Število zaposlenih na podjetje		Povprečna sredstva na zaposlenega (v €)	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Slovenija	1.755.350	1.960.261	10,6	10,2	156.570	175.381
Regija	1.718.684	1.946.188	8,3	8,1	194.965	219.802
Ig	285.992	331.424	3,3	2,8	82.800	102.467
Brezovica	308.257	374.437	3,7	4	77.305	83.091
Škofljica	342.072	407.177	3,8	3,6	85.859	99.494
Velike Lašče	172.296	192.682	2,8	2,9	55.088	61.205
Ljubljana	2.085.568	2.360.318	9	8,7	219.733	248.071

Vir: Pečar, Regije 2008 – izbrani socioekonomski kazalniki po regijah, 2008, str. 121, tabela 3.

Tabela 4: Nekateri kazalniki uspešnosti poslovanja gospodarskih družb v letih 2006 in 2007

Občina/Regija	Kazalniki poslovnega izida				Gospodarnost poslovanja	
	Neto čisti dobiček (v €)		Delež čiste izgube poslovnega leta v celotnih prihodkih (%)		Poslovni prihodki/poslovnimi odhodki	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Slovenija	2.571.895.423	3.438.342.846	0,8	0,9	1,046	1,048
Regija	1.329.282.670	1.592.000.301	0,9	0,9	1,049	1,050
Ig	2.144.483	4.045.557	0,8	0,5	1,089	1,108
Brezovica	5.504.019	2.986.600	1,2	1,3	1,039	1,050
Škofljica	3.048.227	2.283.436	0,8	0,9	1,052	1,045
Velike Lašče	560.294	366.491	0,3	1,4	1,050	1,034
Ljubljana	1.174.369.015	1.441.781.440	0,8	0,8	1,049	1,052

Vir: Pečar, Regije 2008 – izbrani socioekonomski kazalniki po regijah, 2008, str. 121, tabela 3.

Tabela 5: Nekateri kazalniki uspešnosti poslovanja gospodarskih družb po občinah v Osrednjeslovenski regiji in Sloveniji v letu 2006 in 2007

Občina/Regija	Izvozna usmerjenost		Kazalnik dodane vrednosti	
	Delež čistih prihodkov od prodaje na tujem trgu v celotnih čistih prihodkih od prodaje (v %)		Dodana vrednost na prebivalca (v €)	
	2006	2007	2006	2007
Slovenija	30,5	30,5	7.428	8.295
Regija	20,1	20,4	12.426	13.673
Ig	25,3	23,2	1.837	2.287
Brezovica	14	12,7	2.618	3.182
Škofljica	5,2	4,8	2.962	3.210
Velike Lašče	19,6	18,5	1.036	1.133
Ljubljana	18,5	18,9	19.498	21.466

Vir: Pečar, Regije 2008 – izbrani socioekonomski kazalniki po regijah, 2008, str. 138, tabela 3.

Tabela 6: Družinske kmetije po velikostnih razredih zemljišč v uporabi po statističnih regijah in občinah

	Velikostni razredi po površini kmetijske zemlje v uporabi				
	Skupaj	0 do 2 ha	2 do 5 ha	5 do 10 ha	od 10 ha
Osrednjeslovenska regija	9.469	1.435	3.080	3.294	1.660
Ig	339	33	91	136	79
Škofljica	192	33	56	72	31
Velike Lašče	361	62	122	130	47
Brezovica	299	43	76	93	87

Vir: Popis kmetijskih gospodarstev 2000.

Tabela 7: Družinske kmetije po šolski izobrazbi gospodarjev po regiji in občinah

	Skupaj	Brez izobrazbe	Osnovnošolska izobrazba	Poklicna izobrazba	Srednješolska izobrazba	Višja, visoka strokovna, univerzitetna ali podiplomska izobrazba
Slovenija	86.336	9.717	40.698	22.448	10.596	2.781
Delež	100	11,25	47,14	26,00	12,27	3,22
Regija	9.471	1.383	4.135	2.572	1.104	256
Delež	100	14,60	43,66	27,16	11,66	2,70
Ig	339	52	131	100	50	5
Delež	100	15,34	38,64	29,50	14,75	1,47

Vir: Popis kmetijskih gospodarstev 2000.

Tabela 8: Skupno število kmetijskih gospodarstev vključenih v kontrolo ekološke pridelave in predelave

Leto/Kmetije	Skupno število kmetijskih gospodarstev vključenih v kontrolo ekološke pridelave in predelave	Od tega čiste ekološke kmetije
2006	3	0
2007	3	2
2008	4	3
2009	3	2

Vir: Interni podatki MKGP, 2010.

Tabela 8: Kulturna in naravna dediščina v občini Ig

KULTURNA DEDIŠČINA	
Arheološke znamenitosti:	koliščarska naselja, rimski nagrobni spomenik Stari dedec
Umetnostno zgodovinske znamenitosti	cerkev Kraljice miru na Kureščku, cerkev sv. Mihaela v Iški vasi, cer cerkev sv. Martina na Igu, cerkev sv. Marjete na Golem, cerkev sv. Nikolaja na Visokem, grad na Igu Sonnegg, kmečki dvorec v Brestu, dvorec na Dobravici
Etnološke znamenitosti	Benkotova žaga, mlini
NARAVNA DEDIŠČINA	
Ljubljansko barje, ribniki v dolini Drage, soteska Iški vintgar, gozdni rezervat Kozlarjeva gošča, barjansko rastlinje, slapi, grape, jame	
Vrhovi	Krim, Kurešček, Mokrc
Živalstvo in rastlinstvo	želva sklednica, kranjski jeglič, lokvanj

Vir: Sožitje med mestom in podeželjem, 2010

Priloga 5: Okolje in prostor

Tabela 1: Količina odpadkov v občini Ig in Sloveniji zbrane z javnim odvozom

Občina/Leto	2007	2008	Indeks rasti
Slovenija	846.892	847.451	100,07
Ig	2.401	2.557	106,50

Vir: SI-STAT podatkovni portal, 2010.